

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljave naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenjske petite vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, dne 12. maja 1899.

Nazori gosp. knezoškofa sedaj in prej.

Iz Sarajeva, 5. maja.

90. številka „Slov. Naroda“ prinesla nam je uvodni članek „Knezoškof in obdinske volitve“. Ta članek pravi, da „sedaj vemo, pri čem da smo s prevzvišenim knezoškom . . . Konec je negotovosti . . ., katera je prav znatno ovirala našo akcijsko svobodo“.

Prav nič nimamo proti temu, da se je politično stališče gospoda knezoškofa pojasnilo, in da hoče liberalna slovenska stranka izvajati posledice iz tega pojasnila, katero je marsikoga razočaralo. Prav tako. Narodno napredna stranka ne bi zaslužila imena resne in spoštovanja vredne stranke, ko bi se nasproti premilostnemu gospodu knezoškofu ne postavila na tisto stališče, na katero jo je blagovolil ta gospod sam poriniti. V tem oziru strinjamo se povsem z vsebino tega članka. Kar je prevzvišeni gospod hotel imeti, bodi mu.

Nekaj družega je v tem članku, kar nas je zbadlo. Zadel nas je pasus: „Sedaj je očitno, da so bila popolnoma neutemeljena in neresnična poročila, katera smo svoj čas dobili iz Sarajeva, v katerih se nam je naznanjalo, da hoče naš novi dušni pastir biti popolnoma nepristranski škof, da hoče delati na ublaženje v naši deželi obstoječih nasprotstev in narediti konec političnim ekscesom mlajše duhovščine . . .“

Neutemeljena in neresnična so bila torej naša poročila! Trde besede! Zato pa nam bodi dovoljeno, da svoja poročila malo pojasnimo, da si bode mogel razsodni čitatelj stvariti sodbo o tem, kdo je kriv, mi ali Njegova prevzvišenost: smo li mi brez temelja in neresnično poročali, ali Njegova milost, ljubljanski knezoškof, s e d a j drugače in v drugem smislu dela, kakor je tedaj obetal.

Ko blisk se je razširila pred dobrim letom novica med sarajevskimi Slovenci, da stolico ljubljanskih knezoškov zasede

naš rojak, gospod kanonik Jeglič. V hipu smo se zbrali, da mu čestitamo na visokem in važnem cerkvenem dostojanstvu, katero je dosegel. Gnala nas je k njemu želja, da bi zvedeli, kako stališče misli zavzeti nasproti svojim rojakom, katerim bode višji dušni pastir; gnala nas je k njemu iskrena radost, da ni bil za to mesto imenovan tisti kandidat, ki smo ga smatrali očetom fanatizma slovenske mlajše duhovščine, dr. Mahnič, o katerem so časniki že pisali, da bode gotovo imenovan; gnala nas je k njemu srčna želja, da bi priporočili Njegovi milosti naše mile rojake v slovenski domovini, da bi ga opomnili, da je tudi njega rodila slovenska mati in govoriti učila; da bi ga prosili, naj bi s svojega prevažnega mesta delal na to, da bi se polegla kvarna politična strast, ki razjeda slovenski narod in ga slabi nasproti skupnim in zločnim neprijateljem, — naj bi bil oznanovalec ljubezni, in z ljubeznijo naj gladi pot spoznavljanja naprotnih strank, katero bi udušilo in zatrlo žalostni bratovski razpor.

V tem smislu je novega cerkvenega dostojanstvenika pozdravil naš govornik; v tem smislu mu je jasno povedal, kaj nam je najbolj pri srcu. Radovedni pričakovali smo, kaj bode novi gospod knezoškof odgovoril. Odgovor je bil v „Slov. Narodu“ priobčen. Rekel je med drugim, da se smatra nevrednim te visoke časti, katera ga je doletela, da mu pa daje pogum zavest, da je njegovo imenovanje prst božji, da ga previdnost božja kliče na mesto, kjer bode mogel delati na prid svojim rojakom, in da bode z vsemi močmi skušal sprijazniti in pomiriti razdvojene Slovence.

Njegov odgovor nas je prav razveselil in ene misli smo bili, ko smo odhajali, namreč te misli: Ako bode res tak, kakor pravi, da bo, potem gre častitati ne samo njemu, temuč tudi Slovcem. Naproseni smo bili, naj sporočimo v Ljubljano, kake intencije ima dr. Jeglič, in naj ga priporočimo tudi liberalnim slovenskim krogom, da bi se pripravljala pot medsebojnemu spoznavanju in približevanju, in da bi se visokemu gospodu omogočila dotika z na-

predno narodno stranko. Tej prošnji smo se odzvali tem rajši, ker smo mislili, da so prišle dr. Jegliča besede iz globine narodno čutečega in za vzor vse ljubezni in njegovo slavo vnetega srca.

Poročila pa, katera smo o novem knezoškofu poslali v Ljubljano, niso bila osnovana samo na knezoškofovem odgovoru na našo čestitko, temuč z večine na razgovoru, katerega smo imeli pozneje z Njegovo milostjo. Iskreno je takrat novi cerkveni knez priznal, da je razpora v Slovincih tudi klerikalna stranka kriva, da njeni časopisi preveč hujskajo in se za prave malenkosti zlobno prepirajo. Največjo krivdo pa je pripisoval mladim duhovnikom, kateri življenja ne poznajo, pa vendar hočejo vse vedeti in vse znati in nečejo uvaževati mnenja starejših in bolj izkušenih gospodov. O dr. Mahniču je izrekel uničevalno obsodbo radi njegovega brezobzirnega in strastnega literarnega delovanja. „Božja previdnost je odvrnila od Slovencev veliko nesrečo, ker ni dopustila, da bi bil Mahnič v Ljubljano prišel.“ Omenil je dalje, da je bil v dobri šoli, namreč v Stadlerjevi, kateri ni vnet le za vero in slavo Božjo, temuč tudi za narodnost, in da je živel mnogo let v Sarajevu, kjer so razmere take, da zahtevajo tolerance in popustljivosti.

Nočemo še dalje naštevati, kaj smo še čuli iz njegovih ust; mislimo, da smo bili opravičeni že iz tega, kar smo tu naveli, sklepali, da se novi knezoškof ne bode postavil izključno na klerikalno stališče, temuč da se bode resno trudil, da bode kraj strastnemu hujskanju klerikalnega časopisja in oblastnemu gospodarstvu bojažljivi kaplanov in drugih duhovnikov, katerim je vsako — tudi nemoralno — sredstvo dobro, da le podpira njihov komando. Da se misli napredni narodni stranki približati in z njenimi voditelji občiti, sklepali smo iz tega, ker je prišel, ko je šel iz Sarajeva na Dunaj, v dotiko z Iv. Hribarjem in dr. Ferjančičem, o katerih je potem vedel povedati, da so to možje, s katerimi se da govoriti pametna beseda, in kateri niso tako črni, kakor jih črtajo klerikalci.

Smeli smo dalje zaključiti, da je novi g. knezoškof spoznal, kje tiči pravi vzrok, da ponehje mej Slovenci navdušenje za Božjo čast, ker dan za dnevom vidijo, da jo zanemarjajo tisti, katerim bi morala biti prva in jedina skrb, in da skrbijo za posvetne stvari veliko bolj, kakor je to potrebno. Menili smo tudi, da je spoznal, kaj ima naša duhovščina od dneva do dneva manj ugleda, in da jo bode resno poučil o njeni pravi nalogi, in kako se ji je ponašati, da si bode zopet pridobila izgubljeno zaupanje in močno obledeli ugled pri našem ljudstvu.

Ako hočemo biti prav iskreni, povedati nam je, da nas je vendar-le nekaj motilo v naših zaključkih. Prvič nas je motila okolnost, da je dra. Jegliča za svojega naslednika v Ljubljani predložil na prvem mestu knezoškof — dr. Missia, ter goriško škofijo prevzel le pod pogojem, da pride v Ljubljano — dr. Jeglič. To nas je motilo, a mislili smo, da knezoškof Missia sedanjega Jegliča ne pozna, a kakor se je sedaj pokazalo, poznal ga je. Drugo kar nas je motilo, je bilo to, da se je prevzvišeni o neki priliki izrazil, da bode zbiral okolo sebe le mlade, čile in za delo sposobne moči. Vprašali smo se, kako se to strinja z njegovo trditvijo, da se mlajša duhovščina ravna po starejši in zrelejši, ki ima več izkustva in življenje bolj pozna. Pa tudi glede na ta pomislek smo se bili potolažili, misleči, da hoče mlade in sposobne duhovnike zbirati krog sebe le v ta namen, da bi jih vzgajal v duhu miru in ljubezni, v duhu tolerance in blagohotnosti, saj je sam priznal, da ima svoje nazore zahvaliti šoli svojega škofa v Sarajevu, — a niti na misel nam ni prišlo, da bi se sam voditi dal od tistih, katere bi mu dolžnost bila voditi in šolati.

Ko je prevzvišeni gospod odhajal iz Sarajeva, bil je ves vnet za svoj poklic, in ni čudo, da smo se mnogo nadejali od njega in ga spričo tega spremljali s prav vročimi simpatijami na potu v belo Ljubljano, želeč mu prijazen in lep sprejem od vseh Slovencev. Sami ste se mogli prepričati, da je prinesel seboj v Ljubljano dobro poročilo

LISTEK.

Transvaal in Anglija.

V Pretoriji začetkom aprila.

Piše Egon Mosche.

Cecil Rhodes-ovo geslo: „Angleško vse od Kapa do Atlasa“ se zdrobi ob strmi skali južnoafričanske republike in vojaški izurjenosti njenega prebivalstva, in vse, kar je ta mož do sedaj uporabil, da spravi Transvaal pod angleški jarm, vse je bilo zastoj.

Od leta 1815. sem, takrat ko jim je bila v pariški konvenciji priznana kolonija Kapa, preganjajo Angleži prvotne naseljence, Holandce. Ti, ki so si v krutih bojih s črnci pridobili novo domovino, morali so bežati pred belimi brati. Naselili so se nato v Natalu, zastoj! Tudi sem so jim po kratkem času Angleži sledili ter si prisvojili deželo. Končno so se naselili v pokrajini, ki je danes Južnoafričanska republika. Na prav hinavski način so jih Angleži tukaj začeli preganjati. Zvezali so se zoper Holandce s črnci, ter jih šuntali, da preganjajo naseljence.

Divji boji so sledili. Na stotine Holandcev je bilo umorjenih, a vendar je bil

končno mir v deželi in Buri (kakor so se sami imenovali) so začeli uživati svojo svobodo.

A glej! Zopet prihrumi Anglež, in zopet zavihra sovražni angleški prapor v sredini Holandcev. Bilo je leta 1880. A tu se dvigne narod ko en mož in orožja in boja vajeni Buri so zapodili angleške vojske čez mejo.

Leta 1884. potrdila se je v Londonski konvenciji končno svoboda Južnoafričanske republike.

A tudi pozneje niso dali Angleži miru Holandcem. Vsem je še v spominu hinavski in zavratni napad Jamesonove čete. Mož je sicer na videz sam zase napad naredil, a za njim je bil v resnici Cecil Rhodes in angleška vlada. To se je lahko iz tega uvidelo, da Jameson v pravdi, katero je radi tega v Londonu imel, skoraj ni bil kaznovan, in da je bil še te kazni pomiloščen.

Že poprej je Cecil Rhodes pod povodom regulacije meje Oranje Vrijstaatu, sedni deželi Transvaalu, prav tolovajski ukradel bogati rudokop za diamante, Kimberley, ter je zato nekaj let pozneje Anglija dala vladi Oranje Vrijstaatu smešno malenkostno svoto 90.000 funtov šterlingov, to je nekaj čez milijon goldinarjev.

A vendar so Angleži končno uvideli, da ni mogoče s silo Transvaala uničiti in ga spremeniti v angleško kolonijo.

Bogati rudokopi na zlato, ki se nahajajo v deželi, posebno pa v okolici Johannesburga, in ki vsako leto dajo na milijone zlata, privabili so veliko število ljudi v deželo. Seveda je bilo med temi največje število Angležev. Anglež je vedno bolj podjetej kakor vsak drugi. Nastali sta dve veliki mesti, Johannesburg in Pretoria, in tu se je začelo popolnoma angleško življenje. Angleška kupčija, angleške banke, angleški hoteli, tako da se človeku zdi, da je v angleški pokrajini. Holandski jezik se v Johannesburgu primeroma jako malo sliši.

Kupčija je po vsej deželi skoraj izključljivo angleška, in Angleži tudi zato skrbje, da angleška ostane. Vsako, še tako majhno stvarico uporabljajo, da si trgovci druge Evrope ne upajo s Transvaalom kupčevati.

Pred kratkim se je gotovo tudi v Avstriji slišalo, da vlada v Transvaalu kuga. Na tem ni besedice resničnega. Mesec dni je, da je ob vzhodni meji umrl neki Indijanec, ki je ravnokar iz Bombaya prišel. Iz tega so Angleži naredili kugo.

In tako je še marsikaka reč iz katere

narede, Angleži grozovito stvar akoravno je malenkost.

Angleška klika stavi tukajšnji vladi prave pasti. Zahtevali so na pr., naj se prepove črncem piti alkoholnih pijač, kajti črnci ne poznajo meje in se upijani in potem ne zamore delati v rudokopih, in tako bi se morebiti marsikak goldinarček zmuznil bogatim posestnikom. Vlada je tej zahtevi ugodila. Na to pa so zagnali velik hrup, da je to pregreha zoper „free trade“, svobodno kupčijo, ter so s tem žganjarijam — katerih je skoraj več tu kakor ljudi — preprečili dobiček.

Prosili so dalje jedenkrat prav hinavsko ponižno, naj se policija sestavi iz sinov dežele, namreč iz Burov. Vlada je tudi temu ugodila. Seveda ti ljudje niso tako izurjeni kakor drugi stražarji. Pred kratkim je neki policist v Johannesburgu nekega ponočnega razgrajca in potepuha, ki je nemir delal po cestah ter ljudi napadal, hotel aretirati. Mož se mu je iz rok iztrgal in stražar je prav po pravici rabil orožje ter nanj streljal. Zadel ga je tako nesrečno, da je mož bil takoj mrtev.

Drugi dan velikanska demonstracija v Johannesburgu. Na stotine Angležev se je zbralo pred angleškim konzulatom in zahtevalo pomoči. Zares se je sest

narodnega navdušenja in taktnega postopanja — pridobil si je tudi Vaše simpatije. Čakali in čakali smo, da začne svojim nazorom dajati vidno lice, da se odloči svojo teorijo izvrševati v praksi, a pričakali nismo nič; vse je šlo po starem naprej. Naše simpatije so se ohlajale in zmrznile so tisti čas, ko smo izvedeli, da je stopil na agitacijsko polje za tisto stranko, ki je s svojim oblastnim, a nerodnim, drznim, a premišljenim nastopanjem Slovincem neizmerno škodila, in za take klerikalne kandidate, katerih bi se moral sramovati vsak poštenjak katerekoli stranke.

Mesto da bi bil gospod knezoškof vzel bič v roke ter kramarske duše mej našo duhovščino zapodil iz prodajalnic in gostilnic, kamor ne spadajo, in jih poslal na delo v cerkev in šolo, trpel je, da so fanatični duhovniki vse kaj drugega počenjali, kakor božjo besedo oznanjevali. A ne samo to, da je trpel in tako molče sankcioniral jako nezdrave razmere, čutili se je razžaljenega tisti hip, ko je zatirani naš trgovski in obrtni stan duška dal na svojem shodu gnjevu, kateri se ga je moral lotiti v očigled revolucijskega, naravnost nemoralnega gibanja, naperjenega proti temu stanu. Za svojo eksistenco se boré naši trgovci in obrtniki, za življenje jim gre, in to je prevzvišenega gospoda tako razjarilo, da je aktivno posegel v to borbo v korist tiste stranke, ki hoče zatreti vsako svobodno besedo, vsako svobodoljubno gibanje, če prav pri tem pogine naš srednji stan, naš meščan. In to je storil tisti gospod knezoškof, ki je v svojem pastirskem listu trdil, da ima vsak človek in vsak stan pravico eksistence in življenja.

Na misel nam prihaja še jedna izreka prevzvišenega knezoškofa, ki je dejal: „Štajerski Slovinci so mirneje krvi, kakor kranjski, in zato so tam složnej in se toliko ne prepirajo. Kranjcu prehitro kri zavre in precej bi udaril“. Gospodu knezoškofu se je tudi nekako tako zgodilo. Shod zatiranih trgovcev ga je tako razžalil, da se je spozabil in trgovce, ki so se branili in pomoči prosili, udaril. Mislimo, da je imel višji dušni pastir drugo dolžnost po svojem poklicu, a ne tepenega tepsti.

Ne domišljamo si, da je milostnemu gosp. knezoškofu Bog ve koliko do naših simpatij, vendar naj mu povemo, da njegov osodni korak vsi sarajevski Slovinci obsojamo jednoglasno, kakor smo se vsi iskreno veselili njegovega imenovanja. Prevzvišeni gospod knezoškof pa naj izvoli še enkrat dobro premisliti, bode-li pot, za katero se je odločil, vodila do uspehov, kateri bi bili v čast njemu in slovenskemu narodu, ali bode narobe.

Deželni zbor kranjski.

(XVII. seja dne 9. maja.)

(Dalje.)

Razpravo o deželnem proračunu je otvoril poročevalec Hribar, kateri se je skliceval na predloženo, jako temeljito poročilo in predlagal, naj se preide v specialno debato.

Generalna debata je bila jako zanimiva in tudi dosti obširna, toda precej mirna in stvarna.

peticija na angleško kraljico, naj se ukrene nekaj, da v bodoče policisti ne bodo morili Angležev. Guverner v Capetovnu je bil vendar tako pameten, da je to celo peticijo zopet konzulu v Johannesburgu poslal nazaj.

Pomoč bi bila res potrebna, ali ne proti policistom, temveč proti angleškim potepuhom.

Seveda se je vlekla ta slavna aféra po vseh evropskih časopisih, in trgovci na kontinentu so se še malo bolj zbal, svoje blago v Transvaal pošiljati, kajti razmere so tu tako nerodne in nevarne.

To je angleška politika! V kupčiji hočejo deželo uničiti in vso kupčijo monopolizirati!

A še druga nevarnost preti južnoafrikanski republik!

Poglejmo zemljepis južne Afrike! Ob treh straneh je obkoljena republika in Oranjestad od angleških naselbin in posestev. Le na vzhodni strani mejí portugalski Mozambique. Portugal ima današnji več dolgov kakor so vse njegove naselbine vredne. Od severa preži Nemčija s svojo naselbino, od juga Anglež. Vsak si bode odtrgal kos, in naravna meja bode

Prvi je govoril posl. Povše, kateri se je spodtikal ob očitjanju Hribarjevega poročila, da je treba narediti konec sedanjim razsipnosti in potratnosti, katera se godi zlasti pri dovoljevanju podpor v deželne kulturne namene. Govornik je zastopal mnenje, da je dežela res veliko storila, da je pa bila primorana to storiti, da se ohrani glavna davčna moč v deželi. Zlasti kar se je storilo za vinograde, je bilo umestno in ne le na korist prebivalstvu, nego bo tudi na korist državi in deželi, ker bodo vinogradi reprezentovali precejšnjo davčno moč. Ako naraščajo deželne potrebe, je tega kriv tudi prehitri tempo pri izvršitvi raznih naprav. Toda izdatki za kmetijske stvari vendar niso bili taki, da bi se moglo reči, da se je izdalo preveč. Deželni zbor bo moral tudi v prihodnje tako postopati kakor je doslej in podpirati kmetско prebivalstvo. Govornik se je izrekel proti doležbi, navedeni v poročilu, da se bode iz melioracijskega fonda, ki naj se ustanovi, dajalo le 10%, stroškov kake naprave znajajoči prispevki in naglašal potrebo, da se dobe novi viri dohodkov, ker doklad na konsumne davke ni mogoče zvišati doklad na direktne davke pa tudi ne, zlasti ker so že vsled občinskih doklad postajale vse doklade na direktne davke prevelike. Treba bo torej delati na to, da prepusti država direktne realne davke deželam, in je upati, da se to doseže. Povrh pa je treba poskusiti, da prepusti država deželam pobiranje užitinskih davkov, kar bi tudi pomnožilo deželne dohodke.

Posl. Luckmann je priznal resnost deželnega finančnega položaja. Dohodki dežele se niso pomnožili, pač pa so se izdatki popotirili, a kar je dežela investirala, to jej — izvemši domobransko vojašnico — ničesar ne nese. Govornik je grajal, da se delajo od strani države industriji vse mogoče težave, in se ji onemogoča konkurenca z inozemstvom. Dežela pride v največjo stisko, če jej država ne prepusti realnih davkov, zlasti če se jej vzame naklada na žganje, s katero si je dežela doslej največ pomagala. Govornik je pojasnil, da izkazi o davkih, katere obseza predloženo poročilo, po njegovi sodbi niso pravilni, in je nasvetoval resolucijo, naj deželni odbor v prihodnjem zasedanju predloži natančen izkaz o davkih, ki jih plačuje dežela.

Posl. Lenarčič se je pridružil mnenju, ki se je izreklo glede finančnih razmer, in je povdarjal, da je razsipnost, katero omenja Hribarjevo poročilo, povod to, da se je hotelo v kratki dobi popraviti, kar se je zanemarilo v prejšnjih stoletjih. Kar se je storilo, to so omogočile doklade na alkohol, tako da se lahko reče, da vzdržuje alkohol vse naše deželno gospodarstvo. Z doklado na alkohol se je hotel omejiti njega konsum. To se sicer ni doseglo, a dežela je dobila sredstva za svoje potrebe. Po teh opazkah o finančni strani proračuna je govornik prestopil na politično polje, v kar so mu dali povod izbruhi senzacije lačni listi glede njegovega govora pri razpravi o realnem zakonu. Govornik je rekel, da je radi njegovih nedolžnih opazk glede poučevanja ruskega jezika na realki, katerim je deželni pred-

reka Zambesi, ob kateri že sedaj sega del British Central Afrike globoko v Mozambique.

Potem je Transvaal od vseh strani obkoljen od Angležev. Naravna posledica bode ta, da bodo pobirali Angleži visoko carino od vsega blaga, in da bode sarno angleško drago blago prišlo v deželo. Potem se bode moral Transvaal podati, kajti življenje bi tako postalo predrago.

To je jedna stran bodočega stanja južne Afrike.

A še druga stran je jemati v poštev. Angleži, ki so tukaj rojeni, so se že nekako zmešali z Buri, in narod, ki je sedaj naseljen v južni Afriki govori neko mešanico iz angleškega in holandskega. Ta narod je jako plodovit, žene, ki imajo 10 otrok, niso nikakor redke. V dvajsetih letih se je ta narod gotovo že podvojil. Ta narod je večina vsega belega prebivalstva v južni Afriki. Vpliv na vladno se je pokazal že pred kratkim. V koloniji Kopo je večina v zbornici „afrikaanderska“; in tudi ministerstvo se je moralo za to naselbino tako sestaviti. Bolj in bolj se razširja misel: „Afrika za Afrikaanderje“, in v morebiti ne tako dolgem času ne bomo več po-

sednik s svojim malicioznim nasmehom in s svojim „Gott sei Dank“ dal političen pomen, nastal v vsem časopisju, začeni od oficijoznega „Fremdenblatta“ doli do priloge „Grazer Tagblatt“, silen krik o panslavizmu. Tu se je zopet enkrat izkazala resničnost pregovora „Wie der Schelm ist, so denkt er von andern“. Govornik je izjavil, da se nikakor ne misli opravičevati in smatra to pod svojo častjo. Dokler je baron Hein razpravljal o tem, koga je smatrati omikanim Slovanom, mu ni bilo drugega odgovoriti, kakor da njemu kot Nemcu se ne more usiljevati prijazno mišljenje za slovanske narode, koga je smatrati za omikanega Slovana, za to baron Hein ne more biti nikomur merodajen, upati pa je, da pride čas, ko Slovanom ne bo več treba občevati mej seboj v panslavističnem jeziku, v nemščini. Sicer pa se z znanjem novega jezika odpre dotičniku nov svet, in že cesar Karol V. je rekel „kolikor jezikov znaš, toliko moč veljaš“. Zakaj bi Slovani ne prišli do tega, da bi imeli svoj skupni občevalni jezik? Ruski jezik je za to najpripravlnejši, ker je svetovni jezik, in ima bogato literaturo, dočim ni misliti, da bi kateri jugoslovanski jezik postal občevalni jezik vseh Slovanov, a volapüka se Slovani vendar ne bomo učili. Drugi razlog, ki govori za ruščino je ta, da je treba inteligenci izhod iz dežele zagotoviti. Drug svet nam je zaprt, naša industrija potrebuje izhoda in ostane jej vsled konkurence z drugimi državami le Balkan in Rusija. Tu pa je treba slovanskega občevalnega jezika. Naši učni zavodi res da nimajo namena, pripravljati mladino za inozemstvo, a če velja to za ruski jezik, velja tudi za francoski in angleški, a ta dva jezika se uči oblikovno, dočim naj bi se ruščina učila neoblikovno. Potrebo znanja ruskega jezika je priznala tudi vojna uprava, ki je učenje ruskega jezika vpeljala v vojne šole, a da stavljeni predlog ni tako gorostasen, kakor se je pisalo v naših oficijalnih listih, za to je klasična priča „Köl. Ztg.“, ki je priznala, da bi bilo v Nemčiji marsikaj bolje, ako bi se na realnih gimnazijah in na realkah poučevala ruščina. Mnogo umestnejše bi bilo, da tisti, ki so se pri tej priliki postavili za strašitelje slovanskega patriotizma, pometajo pred svojim pragom. Tam imajo dosti iredentističnih smeti, a kadar odstranijo te, takrat vzkliknem tudijaz „Gott sei Dank!“

Posl. Šubic je dejal, da mora tudi on omeniti poročila, katera so nemški listi objavili glede razprave o realnem zakonu. Ta poročila so bila taka, da se je moral čudom čuditi, kdor jih je čital. Mej drugim je rekel govornik, je bilo rečeno, da vse to, kar sem jaz govoril, je bil „ein heller Unsinn“. Jaz sem stal strogo na stvarnem in pedagogičnem stališču in govoril jedino s tega stališča. Povdarjal sem, da je prva naloga učiteljstva, vzgajati v mladini ljubezen do dinastije in do domovine potem da dolgo ne pride ničesar in šele na to, da pridejo strokovni predmeti, in povdarjal sem, da se patriotizem in ljubezen do dinastije more vzgajati samo v maternem jeziku. To so nemški listi imenovali „ein heller Unsinn“. (K veleposestnikom:) Čestitam stranki, katera ima take poročevalce v svoji sredi!

znali angleških naselbin, niti tudi južnoafričanske republike, temveč vse to od Zambesija južno ležeče bode jedna velika država, nekake zjedinjene države južne Afrike.

Slučaj take emancipacije angleških naselbin izpod angleškega jarma ni nov, pogledati nam je treba samo vzgled severno-ameriških Zjedinenih držav.

Prav verjetno se zdi, da se bodo na ta način s časom vse angleške naselbine odcepile. Imenoma jih je že veliko odcepljenih, kajti dežela, ki ima svojo vladno in upravo, in ki ima svoje zastopstvo, pač ni več kolonija.

Pač pa ni verjetno, da bi Anglija zamogla s silo preprečiti in zadušiti kako revolucijo. Potrebovala bi najmanj armado 100.000 izurjenih vojakov. A kaj so plačani vojaki proti narodu, ki se za svojo svobodo in samostojnost bojuje, in v katerem živi še prvotna narava moč!

Upati je torej, da je prihodnost za južno Afriko jasna in da se bo tukaj razvila tudi bodočnost evropske kontinentalne kupčije in industrije.

Želeti bi bilo, da bi tudi Avstrija se pri tem udeležila.

Posl. baron Schwegel je priznal, da je podoba deželnih financ temna in da je popolnoma na mestu menetekel, kateri kliče Hribarjevo poročilo. Ako izgubi dežela naklado na žganje bo imela 200.000 gld. letnih dohodkov manj in za tak odpadek bo težko dobiti pokritja. Ako se bo z melioracijskim fondom strogo postopalo, se bo morda dalo kaj napraviti, a treba bo velike previdnosti, dočim postopamo sedaj jako radodarno. Reklo se je, da je izvršiti še velike projekte, za katere dežela ne bo mogla manj dajati, kakor daje sedaj. Temu ni tako. Treba bo največje štedljivosti. Da smo bili štedljivi, bi bile razmere morda zdaj boljše. Če naj dežela prispeva za vsako občinsko cesto, za vsak vodnjak, je še čudo, da se ne zahteva, naj skrbi za hrano celega prebivalstva. Iskati je sredstev, da se spravijo deželne finance v red. Prvo bi bilo to, da se deželni odbor odločno upre premajhni odškodnini, katero hoče država dati deželi, ako jej vzame naklado na žganje in naj zahteva večji državni prispevek, drugo pa je, naj poskusi doseči, da prepusti država deželi pobiranje vse užitnine. Toda na kmetijskem polju dežela ne bo mogla dolgo vzdržati konkurence. Treba bi bilo skrbeti za industrijo in trgovino. V tem oziru pa smo zaostali. Industriji in trgovini se delajo pač vsemogoče težave, podpore pa ne najde nobene in vendar bi se mogla na Kranjskem razviti industrija, ako bi imeli ugodne zveze s kraji, kamor naj bi prodajali izdelke. V tem oziru je velike važnosti druga železniška zveza s Trstom. Ako se uresniči prizadevanja, da bi ta zveza ne tekla čez Kranjsko, bi bil to hud udarec za bodočnost naše industrije. Zahtevati moramo na vsak način, da gre železnica čez Kranjsko. — Važno je tudi vprašanje o napravi garancijskega fonda v okviru melioracijskega zaklada. Ta garancijski fond postane do brota za celo deželo. Bilo bi veliko bolje, da se je že naložena svota ohranila temu namenu, kakor da se je določila v namen, za kateri ima država dolžnost skrbeti. — Poskusilo se je ovreči očitjanja, ki jih je bilo brati glede razprave o realnem zakonu. Realke niso jezikovne šole in namen realk pride v nevarnost ako se uvaja učenje novih obligatornih ali neobligatornih jezikov. Sicer pa se Lenarčič ne sme čuditi, če so se njegova izvajanja smatrala za nasprotna avstrijske misli. Lenarčičevo stališče je politično. Občevalni jezik mej avstrijskimi narodi je že stoletja nemščina. Ako se zahteva, da naj bo občevalni jezik mej Slovani ruščina, potem se mora to kot neavstrijska misel direktno obsojati. Pa tudi s praktičnega stališča nima ruščina na Kranjskem nobenega pomena. Na Balkanu se s hrvaščino ne to dosti opravilo Veliko večjega pomena bi bila srbsčina ali bolgarščina. Sicer pa nas tamkaj izpodriva Nemčija radi tega, ker se pri nas trgovina in industrija nič ne podpirata. Ti dve se morate oprostiti okov, v katerih ječita. To je skrajno potrebno. Ves svet se giblje, ves svet napreduje, samo Španka in Avstrija sta postali zadnji. Želim, da bi se obrnilo na bolje. (Dalje prih.)

V Ljubljani, 10. maja.

K položaju.

„Hlas Naroda“ piše, da zavzemajo Mladočehi le zategadelj toli odločno nasprotujoče stališče vladnemu jezikovnemu načrtu, ker se boje radikalcov. To upiranje pa ne bo onemogočilo jezikovnega zakona, kajti izvrševalni odbor desnice se bo izrekel zanj. „Narodni Listy“ sicer grože, da bodo Mladočehi vrgli Thunovo vladno, toda „Hlas Naroda“ zatrjuje, da se radi novih jezikovnih naredb ni bati niti ministrske niti krize na desnici. — Načelnik poljskega kluba, vitez Jaworski, je dejal dunajskemu dopisniku „Pester Lloyd“, da si želi ves poljski narod s hrepenenjem zopet aktivnega parlamenta. Toda iskati sredstva in pota, da se to doseže, ni naloga strank, ampak naloga vlade in posebej še ministrskega predsednika. Da bi se napravila tabula rasa, kakor zahteva opozicija, se zdi tudi Jaworskemu nemogoče. Izvrševalni odbor desnice se snéde vsekakor v drugi polovici maja. Jaworski je zanikal, da bi se vse stranke hotele ravnati v jezikovnem vprašanju po mnenju Čehov, nego bode izrazil izvrševalni odbor popolnoma samostojno svoje mnenje brez ozira na mnenje

➡ Dalje v prilogi. ➡

Čehov. in specialno Poljaki se bodo ozirali le na državo in na Galicijo.

Iz Stare Srbije in Macedonije.

V Srbiji je energično nastopanje vlade proti nasilstvom v Skoplju zbudilo splošno zadovoljstvo in občno se upa, da bodo velevlasti posredovale pri Porti. Belgrajski časopisi prinašajo vedno nova poročila o grozodejstvih, in nasilstvih v Stari Srbiji in Macedoniji. Turška oblasta dolže ondote Bolgare in Srbe, ki žive v nealogi, da so krivi vseh izgredeov ter branijo Amavte. Doslej niso zaprili baje se nobenega zločinca, dasi so znani v vsem vilajetu.

Volitve v Bolgariji.

Grekovo ministerstvo je z izidom volitev za sobranje prav zadovoljno. Vlada vedna je sedaj več kakor dvakrat večja kakor opozicija. Voljeni so tudi glavni opozicionanci, Stojlov, Cankov, Karavelov. Volitve so se izvršile primeroma in v bolgarske razmere dosti mirno. Le v južni Bolgariji se je pripetilo nekaj pobojev.

Pogodba mej Rusi in Angleži.

Anglija in Rusija sta se pogodili, da se ne bodo nikakor dotikali mejsebojnih interesov na Kitajskem. Suverenitetne pravice Kitajske in obstoječe pogodbe ostanejo nedotaknjene. Obe vlasti se zavezujejo storiti vse, da se ohrani mirna vzhoda cesarstva, ter hočeta vsestranski podpirati interese Kitajske. Vse kaže, da sta se zavezali Rusija in Anglija v to svrhu, da onemogočita prodiranje drugih držav v lastne sfere. Kitajsko hočeta obdržati lepo zase.

Vojna mej Transvaalom in Anglijo?

Ko se zbero diplomati in državniki v Haagu na mirovno konferenco in ko bode izražal zastopnik Anglije svoje čestitke plemenitemu ruskemu carju za njegovo velikansko idejo, ki naj donese človeštvu mir ter ga naj razbremeni ogromnih vsakletnih stroškov za vojsko, prav v tistem hipu se začne morda mej Južno-afričansko republiko Transval in mej pohlepno Anglijo krvava vojna. južnoafričanska republika je najbogatejša zemlja zlata, srebra in dragih kamnov, zato pa se trudi Anglija že desetletja, da bi se polastila te dragocene dežele. L. 1897 so poslali Angleži v Transvaal komisarja, ki je znal s sleparskim ljudskim glasovanjem proglasiti deželo za angleško kolonijo. Glasovanja so se udeležili skoraj sami meščani — Angleži, narod Boercev, se glasovanja ni udeležil, a je molče trpel, da so vzeli njegovi domovini svobodo. V neprestanih bojih s kafskeimi in zuluskimi zamorci se je narod že toliko utrudil, da je tri leta prenašal angleško arogantnost. Potem pa je narod zapodil Angleže iz dežele in pobil l. 1881 pri Majabuški gori celo angleško vojsko. Sklenil se je mir, po katerem je bil Transvaal v notranjih zadevah docela samostojen, v zunanjih pa navezan na Anglijo. L. 1884 se je samostojnost Transvaala še povečala. Angleški „rezident“ je zapustil Pretorijo in prišel je mesto njega ponižen angleški konzul. Edino to pravico si je še ohranila Anglija, da je smela pri sklepanju pogodb mej republiko in mej drugimi državami izreči svoj „veto“. Transvaal je bil torej popolnoma samosvoj. Toda Anglija je vedno spletakarila proti svobodi Boercev. Pred par leti je hotel angleški pustolovec Jameson ukrasti se s svojo tolpo v boersko deželico in se v imenu Anglije polastiti vlade, toda junaški, v neprestanih bojih utrjeni Boerci so porazili in razpobili Jamesonovo tolpo. No, Anglija ne odneha. Sedaj, ko se je pogodila radi Kitajske z Rusijo, radi severne Afrike s Francijo in radi Samoe z Nemčijo, sedaj ima čas za Transvaal. Vse kaže, da hoče izzvati vojno s Transvaalom. Vzrok je ničen in naravnost nesramen. Tako zvali Uitlandci (tujci — priseljenci) hočejo uživati vse državljanske pravice. Ker pa jih je več kakor domačinov, jim teh pravic Boerci ne dajo. Ako bi jim dali vse pravice, bi postali domačini manjšina in vladali bi v Transvaalu tujci, ki bi bržčas — ker je večina tujcev angleška — izročili državo Angliji. Tega pa Boerci nočejo. Uitlandci so se pritožili v Londonu, in Chamberlain je pozval z žaljivo osornostjo in mogočnostjo Krugerja, naj vstreže zahtevi tujcev. Kruger in njegovi svetovalci pa so to zahtevo ponosno zavrnili ter vztrajajo pri dosednji stvari. Baje so se začeli Boerci že pripravljati za novo vojno na življenje in smrt.

Slovenska Matica.

117. odborova seja v sredo, dne 3. maja 1899. leta.

Nazgošni: Gg. Fr. Levec (predsednik); A. Bartel, P. Grasselli, A. Koblar, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, Fr. Orožen, P. Perušek, M. Pletersnik, dr. L. Požar, S. Rutar, A. Senekovič, dr. J. Starč, S. Šubic, A. Tavčar, J. Vavrič, Fr. Wiesthaller, A. Zupančič in V. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Iz predsedništva se vzame na znanje poročilo o oceni lanskih društvenih knjig od strani društvenikov in časopisov in pa naznanilo, da so bili vsi sklepi zadnje odborove seje izvršeni.

Prošnja ognjenega društva v Karlovcu, naj bi Matica pripomogla k temu, da se tamošnji Mandelčev spomenik popravi, se je odstopila. Pisateljskemu podpornemu društvu v nadaljnje poslovanje.

Odobré se računi za XXXIV. upravno dobo in sklne se ob jednom, depozita in ustanove, kolikor se to še ni zgodilo, vložiti pri domačih denarnih zavodih.

Odobri se knjižni program za tekoče leto. Matica poda letos društvenikom sedem knjig, ki so: 1. Zbornik. Urednik prof. R. Perušek. Tiskala ga bo „Narodna tiskarna“ v 3400 iztisih. 2. Letopis (pisarniško poročilo); urednik tajnik. Tiskala ga bo Blaznikova tiskarna v 3400 iztisih. 3. dr. K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi. II. zvezek, 1. snopič. Tiskala jih bo „Kotoliška tiskarna“ v 4000 iztisih. 4. Dr. K. Glaser: Zgodovina slovenskega slovstva. IV. del, 2. zvezek. Tiskala jo bo „Kotoliška tiskarna“ v 3400 iztisih. 5. Slovenska zemlja. III. del: Beneška Slovenija. Spisal S. Rutar. Tiskala jo bo Blaznikova tiskarna v 3400 iztisih. 6. Poezije M. Valjavčeve. Urednik Fr. Levec. Tiskala jih bo Blaznikova tiskarna v 3400 iztisih. 7. Anton Knezove knjižnice IV. snopič. Urednik Fr. Levec. Tiskala jo bo „Narodna tiskarna“ v 3400 iztisih.

Določi se dnevni red letošnjemu rednemu občnemu zboru, ki bo v sredo, dne 24. maja t. l. ob petih popoldne v mestni dvorani.

Na znanje se vzame poročilo o poverjeništvih. Prenehalo je poverjenišvo v Leskovcu; društveniki so se pridružili sosednim poverjeništvom. Novo poverjenišvo se je osnovalo za Novi York.

Društvenikov je plačalo za lani 2744, za leto 575; na novo jih je pristopilo od zadnje odborove seje 28, namreč 1 ustanovnik in 27 letnikov.

Knjižnici je prirastlo 72 knjig, zvezkov in časopisov; 47 zamenjanih, 25 podarjenih; največ čeških in ruskih.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 9. maja.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Prosenc in Tosti.

Župan Hribar je pozdravil nova člana občinskega zastopa gg. Prosenca in Tostija, izrekši prepričanje, da bode ta vsemi močmi delala za napredek in prospeh mestne občine ljubljanske, ter s toplimi besedami spominjal odstopivših obč. svetnikov gg. Zabukovca in Dolencu, katerih prvi je sodeloval v obč. svetu 6 let, drugi pa 12 let. Obč. svet je županu dal dovoljenje, da izreče gg. Zabukovcu in Dolencu zahvalo za njiju delovanje v obč. svetu.

Župan je potem prečital pismo dež. predsednika, s katerim se izreka obč. zastopu zahvala za izraz sočutja povodom smrti nadvojvode Ernesta in se je potem spominjal dne 26. m. m. umrlega častnega meščana ljubljanskega, grofa Hohenwarta, kateri se je kot državnik zavzel za pravičnejšo uredbo države. Hohenwart je prvi spoznal, da načelo, po katerem se vodi država, ne pelje k sreči in zadovoljnosti narodov. Hohenwart je v boju za preuredbo države sicer podlegel, a narodi mu vendar ohranijo blag spomin. Župan je naznanil, da je Hohenwartovi rodbini že sporočil sožalje, in da se je Hohenwartov sin za ta izraz zahvalil; prosil je pritrjenja, da se izraz sožalja zabeleži tudi v zapisniku, čemur je obč. svet ugodil.

Dalje se je župan spominjal vrliga someščana, kateri je 28. aprila zatisnil oči, zdravnik dr. Maderja. Pokojnik je bil tih človek, ki ni nikdar slišil v ospredje, a bil je eden tistih, ki so storili veliko dobrot. Pokojnik je vlasti siromake ne le zastoj

zdravil, nego jim še iz svojih stroškov prekrboval zdravila. Pokojnik, ki je bil sicer Nemec in nemškega mišljenja, a je priznaval, da gre v Ljubljani prvenstvo Slovincem, je zapustil za mestne siromake takoj 1000 gld., po smrti mačehe njegove pa še 2000 gld., dalje gasilnemu društvu takoj 1000 gld. in po smrti mačehe še 1000 gld., povrh pa še ves ostanek njegovi mačehi v užitek prepuščenega premoženja določil za ustanovo v prid siromakov. Iz tega je vidno, da je bil pokojni dr. Mader izredno blag mož. Župan je pozval obč. svetovalce, naj v izraz sožalja vstanejo raz sedeže, kar se je zgodilo in se zabeleži v zapisniku današnje seje.

Župan je potem prečital pismo železniškega ministra, s katerim se naznanja, da ministerstvo ni odobrilo načrta, ki ga je izdelala južna železnica za prezidavo ljubljanskega kolodvora, ker načrt ni ustrezal potrebam. Železniško ministerstvo je odredilo posebne poizvedbe in na njih podlagi je izdelalo samo najprej generalen projekt za uredbo ljubljanske postaje. Sedaj se vrše mej železniškim ministerstvom in mej južno železnico pogajanja glede tega projekta, a meseca junija vršilo se bode še komisijonalno posvetovanje, na katero se povabi tudi mestna občina.

Naposled je župan naznanil, da pride dne 21. maja večja družba odličnejših čeških turistov v Ljubljano in opozoril obč. svetnike, naj bi podpirali, kar se ukrene glede sprejema čeških gostov.

Obč. svet. Svetek je poročal o prošnji knjigovodskega praktikanta Antona Šusteršiča, da se odveže od službe. Sklenjeno je bilo, da se prošnji ugoditi in se Šusteršič takoj odveže od službe, na predlog podžupana dra. vit. Bleiweisa pa je bil kompetenčen rok za to službo odločen do 20. maja t. l.

O dopisu odbora za mirovno propagando je poročal obč. svet. dr. Hudnik, in je bilo sklenjeno, doposlati odboru resolucijo, s katero se toplo pozdravlja ukrep ruskega carja, in se izreka upanje, da se nameni mirovne akcije uresničijo.

Obč. svet. dr. Tavčar je poročal o dopisu delniške družbe za plinovo razsvetljavo, s katerim dopisom družba izreka željo, naj bi se mej njo in mej mestno občino dosegla izvensodna poravnava. Sklenilo se je, naj magistrat pozove plinovo družbo, da predloži pismeno točko poravnave, katere bi bila pripravljena skleniti z mestno občino.

Po poročilu obč. svet. dra. Tavčarja je bil na mesto umrlega višjesodnega svetnika Karla Pleškota izvoljen dr. Josip Serbec, odvetnik v Celju, razsodnikom za rešitev spora mej mestno občino in delniško družbo za plinovo razsvetljavo v Ljubljani.

Obč. svet. Dimnik je poročal o porabi dotacij mestne dvorazrednice na Barji za šolsko leto 1898/99 in modelirske šole na realki za l. 1898, in sta bili obe poročili odobreni, ponudba glede nakupa kmetijskih strojev in modelov za mestne ljudske šole pa je bila po njegovem nasvetu odklonjena.

Obč. svet. Pavlin je poročal o prošnji hišnega posestnika Frana Srakarja za znižanje navratnih pristojbin. Prošnja se je odklonila.

Obč. svet. Pavlin je poročal o magistratovem predlogu, da se namesti kurjač pri zajemalnici v Klečah in je predlagal, naj se nastavi kurjač začasno za letno plačo 500 gld., in naj se razveljavi sklep obč. sveta z dne 5. maja 1897 glede nagrad za čeznormalno delo, kar je bilo sprejeto.

Mestni inženjer Ciuha je poročal o oddaji zidarskih del za ureditev akumulatorske postaje, in je bilo sklenjeno, oddati ta dela po najnižjih cenah stavbinski firmi Filip Zupančič.

Ostale točke dnevnega reda, ki se nanašajo na personalije, so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. maja.

— Deželni zbor kranjski je v današnji seji dognal specialno razpravo o dež. proračunu. Pri točki o podporah je Kalan provociral veliko debato, katere se je končala s težkim porazom klerikalne stranke. Kalan je namreč zahteval, naj se društvu „Naša Straža“ namesto 100 gld. kakor je predlagal odsek, dovoli podpora 1000 gld. Proti temu predlogu se je oglašil

posl. Tavčar, kateri je povdarjal, da so društvo vse stranke z veseljem pozdravile, da pa so se ga polastili klerikalci, da ga izkoristijo za klerikalstvo. Izjavil se je proti zvišanju podpore, dokler se društvo ne postavi na objektivno stališče. Poslanec Murnik je konstatiral, da v finančnem odseku noben klerikalni poslanec ni odprl ust, da bi predlagal zvišanje nasvetovane podpore. Kalan je repliciral, da so v odboru tudi liberalci in tudi dr. Majaron, Povše pa se je opravičeval, da v finančnem odseku zategadelj ni predlagal zvišanja, ker je iz poročevalčevega tona sklepal, da bi ne bil ničesar opravil. Zanimiv in preznatilen je bil govor dr. Majarona. Govornik je povedal, da sta slovenska dnevnik pokvarila „Naša Straža“, da on ni ne liberalec ne klerikalec, sicer pa da bodo pravi klerikalci dr. Tavčarju radi odstopili svoje mesto pri „Naši Straži“. Majaronov govor je obudil indignacijo. Posl. dr. Tavčar je rekel, da sta ga Kalanov in Povšetov govor prepričala, da se je danes inscenirala komedija, da je zgovorni Povše v finančnem odseku nalašč molčal, da bi stranka njegova mogla napasti narodno stranko. Omenjal je, kako je Kalanov „Slovenec“ župana Hribarja povodom občnega zbora „Naše Straže“ infamno napadel in kako so klerikalci vse storili, da osramote narodno stranko. Glede Majarona je rekel dr. Tavčar, da je danes dr. Majaron razkril, kar se je že davno vedelo. Rekel je, da ne išče ne liberalcev ne klerikalcev, in da ni ne krop ne voda. Ako tem potem išče svojo srečo, bo že videl, kaj bo dosegel, a bili so časi, koni bil tega mnenja. Ko je govoril dr. Majaron, rekel je dr. Tavčar, imel sem občutek, kakor da se je pred menoj odprla stran „Slovenskega Lista“, in je končno zavrnil zlobno opazko Majaronovo, češ, da ima dovolj dela in ne potrebuje, da bi se mu kdorkoli umikal. Ko je še posl. Pakiz povedal svoje mnenje, je dr. Papež opravičeval svoje molčanje v finančnem odseku s tem, da je posl. Murnik prepozno spravil stvar na razpravo. Proti temu očitaniu je posl. Murnik energično protestoval. Ožigosal je postopanje klerikalcev sploh in konstatoval, da je bila prošnja „Naše straže“ rešena v tisti seji, kakor prošnja „Radogojca“ in „Ciril-Metodove družbe“, in da je bilo še dovolj časa, skleniti zvišanje podpore. Debatu je zaključil poročevalec Hribar z velikim govorom, v katerem je bičal nečuveno zatiranje Slovincem na štajerskem, Koroškem in Primorskem, in glede „Naše straže“ rekel, da popolnoma pritrja mnenju dr. Tavčarja, da so klerikalci danes uprizorili komedijo. „Naša straža“ nima drugega namena, kakor okrepati diktatorstvo človeka, katero diktatorstvo je visoko stoječa oseba občutla zlasti pri zadnjih občinskih volitvah, povzdigniti nje prestiž in zanesti gospodarski boj tudi mej obmejne Slovence. Narodna stranka je na občnem zboru po posebnem pooblaščenju zahtevala satisfakcijo, a mož, ki stoji družbi sedaj na čelu, se je tako žaljivo izjavil, da je bilo takoj jasno, da narodni stranki v tem društvu ni obstatiti. Ako se društvo preosnuje, bomo mi prvi, ki bomo glasovali za 1000 gld. podporo, danes pa ne. Na ugovor, da je v odboru tudi pristaš narodne stranke (Kalan: V vašem klubu sedi!) je že povedal dr. Tavčar. Vsakdo ve, kakšen pristaš narodne stranke je dotičnik, in so računi o njem že sklenjeni. Na predlog Kalanov se je glasovalo imenoma. Klerikalni predlog je bil odklonjen z 21 proti 13 glasom. Deželni glavar se je vzdržal glasovanja, dr. Majaron pa je zapustil dvorano. — Poročilo o današnji seji smo seveda morali odložiti.

— Zadnja beseda. V ogorčenju zaradi nečuvenega počenjanja duhovščine glede neke hiše in v posvarilo smo oni dan zagrozili, da povemo nekaj zanimivosti o gotovih duhovnikih, kateri obiskujejo dotični zavod. „Slovenec“ je naše besede pograbil in nas pozivlja, ne, da naj povemo dotične zanimivosti, nego da naj pridemo z imeni na dan. Mi se temu pozivu ne bomo odzvali, dasi bi lahko navedli nekaj imen in smo imeli priliko, se prepričati, da so nekatera imena znana tudi odličnim gospodom okrog „Slovenca“. „Slovenec“ poziv ni družega nego past, katero nam je nastavil in v katero bi nas rad ujel. „Slovenec“ bi nas rad zapeljal, da bi krivce imenovali, ker ve, da bi nas ti potem tožili, in da bi mi

bili prav gotovo obsojeni, ker bi nam nobeno sodišče ne dopustilo dokaza resnice. Naš kazenski zakon obsega določbo, po kateri je izključen vsak dokaz resnice v tacihi zadevah, in sodišče bi nas brez usmiljenja obsodilo, pa naj bi imeli na razpolaganje najzdatnejše dokaze. A ko bi bili obsojeni, tedaj bi prekanjeni „Slovenec“ odprl vse registre svoje zgovornosti in kričal bi na vse grlo: „Narod“ je obsojen, „Narod“ je obrekovalec! V to nevarnost se ne podamo in zato ne imenujemo nobenega imena. Ako prevzvišeni gospod knezoškof hoče imena izvedeti, naj se obrne do mestnega magistrata. Ta mu bo že vedel kaj povedati, in česar bi on ne vedel, to bi lahko popolnoma lastnica dotične hiše. Ako se gospod knezoškof za imena zanima, jih lahko brez vsake težave izve, samo če hoče, drugega pa imena nikogar ne zanimajo. To je v tej zadevi naša zadnja beseda. Mi se ne bomo podajali v to kloako, v kateri se „Slovenec“ člankar s tako slastjo valja, kakor da si tako šegeče svojo poštenost. Če misli gospod knezoškof, da mora duhovščina s pridigovanjem in pisanjem pokvariti tudi tiste otroke, katerih to brezpametno preklinjanje in ščuvanje še ni pokvarilo, potem naj nadaljuje kakor doslej. Posledice ne izostanejo, a posledice naj padejo na Vaše glave!

— **Slovenci in Hrvati.** Župan Hribar je dobil naslednji brzojav iz Reke: U slozi srdaca opetovano dokazanaj sa strane zlatnih Slovenaca naprama hrvatsvu leži zalag sretnije budućnosti obaju naroda. Živjeli Slovenci! — Obitelj Petrič.

— **Starotrški gasilci** so poslali včeraj našemu uredništvu na naslov „narodnim gasilcem ljubljanskim na močatem postopanju“ iskrene čestitke, ključ: Gromoviti „na pomoč!“ Brzojavka je prišla za včerajšnji list prepozno.

— **Slovenski učitelj pred c. kr. upravnem sodiščem na Dunaju.** 4. t. m. je upravno sodišče na pritožbo R. Knafliča, nadučitelja v št. Lenartu nad Laškim trgov, proti odloku naučnega ministerstva sklenilo razsodbo, s katero se je tako rekoč določilo pravno razmerje umrlih poročenih učiteljc za njihove otroke. Knaflič je pred poltretjim letom prosil štajerski deželni šolski svet za konduktni kvartal in vzgojino oziroma za pokojnino za svojega mladoletnega sina po smrti njegove matere, stalne učiteljice, gospe Viktorije Knafličeve. Dež. šolski svet pa je prosilca zavrnil, češ, po materi učiteljici se ne daje njenim otrokom niti konduktni kvartal, niti pokojnina. Ker deželna postava o tej zadevi ničesar natančnega ne določa, a ker je pokojnica plačevala vsak mesec redno predpisane odstotke v pokojninski zaklad štajerskega učiteljstva, je bilo treba dognati, ali se pravica do tega pokojninskega zaklada nanaša tudi na učiteljčine otroke. Ko mu je zavrnilo tudi naučno ministerstvo ugovor zoper odlok dež. šolskega sveta, je predložil vso zadevo po odvetniku dr. Dečku v Celju upravnemu sodišču na Dunaju. 4. t. m. se je bavilo upravno sodišče s to preporno zadevo v javni ustni obravnavi. Prisotni so bili: pritožnik in ministerski tajnik v naučnem ministerstvu, dr. Braitenburg pl. Zenoburg, senatu upravnega sodišča je predsedoval prvi predsednik, bivši pravosodni minister, grof Schönborn. Pritožnik je zastopal svojo stvar sam. Senat upravnega sodišča je končno proglasil sledečo razsodbo. „Pritožbi R. Knafliča se v toliko ustreza, da je mladoletni sin pritožnika in njegove umrle soproge opravičen zahtevati konduktni kvartal; kajti konduktni kvartal pristojajo po dotičnem deželnem zakonu vdovi in otrokom učiteljskega osebja brez razlike spola ter se iz tega razloga ta del ministerskega odloka razveljavlja, v drugi zadevi pa se pritožba kot neosnovana zavrača; kajti dotična deželna postava priznava vzgojino in pokojnino le zaostalom po moških učiteljskih osebja“. Ta razsodba koristi vsemu stanu, ter zamorejo sedaj na njeni podlagi zahtevati iz deželnošolskega zaklada pripadajoči konduktni kvartal vsi oni otroci pokojnih omoženih učiteljc, katerim se je svoječasno zahteva zavrnila, ali kateri se za konduktni kvartal sploh oglašili niso.

— **Pogreba g. A. Folakowskega** se je vdeležil včeraj poleg velikega števila občinstva deželni predsednik baron Hein z mnogimi deželnovladnimi svetniki in urad-

niki. grof Lev Auersperg, deželni odbornik in ces. svetnik Iv. Murnik, župan Hribar, predsednik trgovinske zbornice Perdan i. dr.

— **S. Starega trga** se nam piše: V „Slovenec“, in sicer v št. 102 od 4. maja t. l., bere se popravek g. župana Iv. Hribarja, kojemu si ni upal seveda „Slovenec“ ničesar dostaviti, da je kaznoval policijski svetnik Podgoršek gostilničarja Ivana Marouta z 1 gld. globe, ker je imel le-ta gostilno odprto do jedne ure po polnoči. Ker je pa imenovan list par dni prej poročal, da je bil Marout kaznovan le radi tega, ker so baje popivali v njegovi gostilni klerikalci, in da je torej bila kazen le čin strankarskega maščevanja, moram tu nehoté navesti iz tukajšnje občine pač čudne razmere. Naš župan, koji si mnogo domišljuje, kaznoval je nekoje tukajšnje gostilničarje, ki so imeli le malo časa — jeden celo samo 1/4 ure — gostilno odprto in se je v par teh tudi le nekaj zavrnilo, z globami po 18 gld., 7 gld., 6 gld. in 5 gld. itd. Mi ne bi imeli temu ničesar pripomniti, a značilno pri tem je, da so vsi kaznovani gostilničarji narodno-napredni, — a pristaše katoliško-nazadnjaške stranke se ničesar ne zgodi, dasi imajo dostikrat gostilne čez uro odprte. Ni čuda, saj se je katoliška mati zarotila, da ne odneha, dokler ne uniči vse „brezverske gostilničarje in obrtnike“. Katoliški oče Peter se je v resnici zarotil proti liberalcem. Ni mu dosti, da je na njegovo hujskanje pristaš Štefančič v pravdi zoper obče spoštovanega poštenjaka Antona Zakrajška z Vrhnike imenitno propal; bil je zopet pater Peter sam preteklo sredo obsojen radi častikraje na 50 gld. globe, eventuvalno 10 dni zapora ter v povrnitev kazensko-pravnih stroškov. Mnogobesedni dr. Šusteršič mu je bil steber, da bo oproščen, a propal je imenitno, kar je dr. Šusteršič prej razvidel ter jo odkuril pred zaključkom obravnave. Prihodnjo sredo vršile se bote zopet dve jednaki kazenski obravnavi. Še nekaj! Ravno ko pišem te vrstice, čuje se v naši vasi od jedne strani glas svirača, a v konsumnem društvu se „in dulci jubilo“ tako prepeva in rjove, da jih je slišati na vse strani. Stvar je le-ta. Dočim „liberalci“ fante in može kličejo k vajam požarne brambe in tako ljudstvo odvrčajo, zapeljuje „kozulj“ nevedno ljudstvo „pod pretezo pevskih vaj“ k pijančevanju, v kojem se seveda vadijo v svetih pesmih za „kor“!

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je daroval vitez Fran Josipovemu redu, veletržec Vaso Petričič povodom kupčije s Ciril-Metodovim milom 32 for. 23 kr. — Od julija 1898 do konca aprila 1899 je bilo tega mila prodanega za 644 for. 45 kr. Dar naši družbi so torej uprav 5%, zgoraj znanovane prodanine. — Slovenci iz vseh pokrajin našega naroda, segajte po tem milu; dobrotniki bodete takim činom družbi sv. Cirila in Metoda. — Naročate pa si Ciril-Metodovega mila lahko pri veletrgovini „Petričič-Ljubljana“ v poljubno velikih množinah.

— **Avstrijsko narodno društvo.** Okr. glavarja v Kamniku in v Krškem podpirata z osebnim vplivom ustanovitev tega društva ter so v teh dveh okrajih že nekatere občine pristopile kot členi z normalnimi prispevki. Želeti je, da se pridružijo še drugi okraj.

— **Akademično društvo „Triglav“** v Gradcu priredi v soboto, dne 13. velikega travna svoj II. redni občni zbor, s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenija“. 3. Poročilo odborovo. 4. Proračun. 5. Poročilo revizorjev. 6. Poročilo a) znanstveno-slovstvenega kluba b) sablaškega kluba. 7. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Kraj: Hotel „zur Stadt Triest“.

— **Ormoška čitalnica** priredi dne 14. maja t. l. v svojih prostorih gledališki večer ter se uprizorita šaloigri „Zakonska sol“ in „Blaznica v prvem nadstropji“. Na vabilih naznanjena igra „Servus Petelinček“ morala se je zbog ovir opustiti. Vstopnina: stojišča 15 kr., sedeži 30 kr. Začetek ob 7. uri zvečer.

— **Čevljar čudotvorec.** Pod imenom dr. Jakson je sleparil ljudi v Trstu neki Anton Muha, ki je v 35. letu pustil čevljarsko dreto in postal čudežni doktor. Mož je hitro zaslovel v nižjih slojih in ljudje so

tekali k njemu iskat tečja za svoje bolezni. Na tem početju je imel tudi pomagalec. Diagnoziral je bolezn, narekoval recepte, njegovi tovariši pa so prodajali zdravila. Kadar je prišel bolnik k njemu, peljal ga je v temno sobico, kjer je brlela le rdeča lučica. Tovariši so napravili koločar okrog njega in „doktor“ je potem kakor v spanju razlagal bolezen. Njegovi čudeži so prišli slednjič tudi policiji na uho. Prišli so sleparjev dom in našli celo zalogo zdravil, sladkorne vode in drugih, sicer neškodljivih prahov in tekočin. Tekom Muhove „doh-tarske prakse“ je prišlo kakih 40 oseb na limanice. Neka ženska, katero je zdravil ta šarlatan, je umrla meseca aprila. Policija je aretirala še drugih njegovih tovarišev in — tovarišic, katere je pa po zaslišanju izpustila iz zapora. Pod ključem je obdržala le čevljarja Muho in njegovega „tajnika“, nekega 24letnega Ivana Ipavca.

— **Zopet insolventno konsumno društvo.** „Reichswehr“ poroča, da je postalo „Splošno delavno hranilno in konsumno društvo za Dunaj in okolico“ insolventno.

— **Samomor.** V Celovcu se je ustrelil včeraj zjutraj v svojem stanovanju poročnik Schlegel 17. pešpolka. Vzrok nam doslej ni znan.

— **Šiluki pridejo!** Že nekaj tednov so naznanjeni Šiluki iz Afrike, ki pa dospó šele v petek popoldne v Ljubljano. Predstave, katere izvaja 20 mož, žensk in otrok, se začne v soboto. Družba ostane tu do incl. 22. t. m., potem odrine za tri mesece v zoološki vrt v Amsterdamu.

— **Rogatec-Slatina.** Zdravišče Rogatec-Slatina dobi novega ravnatelja, Viktorja Trotterja, ki si je pridobil na svojih potovanjih po Škotskem, Avstraliji, Novi Zelandiji in na raznih otokih mnogo izkustev za svojo stroko.

* **Dreyfus bolan.** Dr. Veugnon, Dreyfusov zdravnik, poroča, da je Dreyfus neopatičen, melanholičen, da ne more spati, da slabo prebavlja, in da ga čestokrat glava boli.

* **Strašna nesreča.** Na Dunaju je 9. t. m. hlapec Fran Maier snažil v hlevu konje. Nakrat ga je jeden konj vdaril s kopitom v obraz, katerega mu je popolnoma razmesaril; tudi sapnik in požiralnik mu je razparal. Hlapec je seveda takoj mrtev obležal.

* **Padla z gledališke galerije.** V milanskem gledališču „Teatro lirico“ je padla majhna deklica mej groznim kričanjem matere s 4. galerije v spodaj ležeči balkon. K sreči pa je padla deklica nekemu gosposdu v naročje ter se ji ni zgodilo prav nič. Občinstvo je potem obsulo deklico ter ji dalo toliko daril, denarja in bonbonov, da dekletce gotovo nikdar ne pozabi srečnega dne, ko bi se bilo skoraj ubilo.

* **Velika nesreča.** Iz Budimpešte javljajo, da je nedavno izginila žena čevljarja Bogye iz stanovanja s svojimi peterimi otroci. Nekaj dni za tem je dobil nje soprogo pismo, v katerem mu žena poroča, da hoče skočiti z otroci vred v Dunav. Zaman je iskalo redarstvo mater in otroke; doslej jih niso našli ni živih, ni mrtvih. Mož je samih skrbij napol blazen.

* **Mož z dvema ženama.** Iz Jassyja poročajo: Tekom preteklega zime je tu zbolela žena glasbenika N. B., katero so prepeljali v Bukreš v bolnico. Soprog je prosil svojega prijatelja v Bukrešu, naj bi mu od časa do časa o ženi kaj poročal, kar je prijatelj tudi storil. Nekega dne pa je dobil glasbenik brzojavko, v kateri mu je prijatelj naznanil smrt njegove žene ter zahteval denar za pogrebne stroške. Mož ga je poslal, nadalje pa se ni nič več brigal za svojo soprogo. V dveh mesecih se je že toliko potolažil, da se je v drugič oženil. Ko je bil kake tri tedne oženjen, pa je stopila nekega jutra v spalnico mladih poročencev glasbenikova prva žena. Začetkom je mislil, da so to halucinacije toda prepričal se je, da je vse žalostna resnica. Prijatelj je bržčas razglasil ženo za mrtvo, da je dobil denar za pogreb. Do sedaj stvari niso še preiskali.

* **Nenavadna gledališka predstava.** V Turinu so pred kratkim predstavljali opero „Normo“. Mej tretjim dejanjem se je basist Gandio z nekim drugim pevcem nekaj spril. Gasileo, kateri je stal na straži ju je hotel pomiriti, toda razdraženi basist mu je dal hudo zausnico, katero je gasileo basistu hitro zopet vrnil. Nato je potegnil

basist bodalo ter je kričal: „Le čakaj, kti ti izpijem, drob ti istrgam iz telega!“ Kaj čudo, če je hotel gasileo uiti gotovi smrti ter bežal naravnost na odprti oder! Ko je ljudstvo ugledalo bežečega gasilea, je mislilo, da v gledališču gori; nastalo je strahno vznemirjenje, vse je hitelo ven, dame so vpile ter omedlevale. Ko se je slednjič režiserju posrečilo izpuliti iz rok basista bodalo, je bilo gledališče že popolnoma prazno.

* **Proč s korzetom!** Naučni minister na Saksonskem je izdal ukaz, da je učenkam ljudskih šol strogo prepovedano nositi korzet. Tudi pri nas bi bila dobra taka prepoved.

* **Zastrupljena moka.** Iz Budimpešte javljajo, da sta nedavno v Szentgyhazma-Olochfalu mlinarica Marija Simo in njena svakinja Neža Simo namešali v moko neke N. Lörincz, s katero sta šiveli v sovražstvu, strupa. Vsled tega je nevarno sholela vsa rodbina Lörincz in vsi njeni posli, vseh skupaj 19 oseb. Vživali so iz zastrupljene moke narejeni kruh.

* **Ljubavna žaloigra.** Dne 1. t. m. je prišla k okr. sodišču v Dugoselo na Hrvatskem omožena kmetica Magda Rustenbey iz Andrilovca ter je ovadila sama sebe, da je ubila svojega ljubimca, kmeta Jakoba Jančka. Kmetica je stara šele 25 let, ima otroka in mladega moža. Ljubimec ji je postal nadležen, zato ga je neki večer, ko moža ni bilo doma, v svoji spalnici s palico pobila. Pozneje pa jo je začela peči vest, zato se je ovadila. Mož za ljubavno razmerje svoje žene ni vedel ničesar.

* **Stekel pes ogrizel Vanderbilta.** Največjega američanskega milijonarja Viljema Vanderbilta je ugriznil Bernardinec, katerega je kupil nedavno za 10.000 frankov. Mladega milijonarja zdravijo prvi američanski zdravniki.

Književnost.

— „**Slovanski Svet**“ prinaša v št. 8. tole vsebino: Hrvati pa Srbi. — Iz deželnih zborov. — Poročila. — Rusko slavlje na Dunaju. — Primorje in Trst. — O „kritiku našega časa“. — Iz Novin. — Drobtine. — Dijaštvo. — Zmes. Razgled po slovanskem svetu. — Književnost.

— **Slovansky Přehled.** Sborník statí, dopisů v zpráve ze života slovanského. Redaktor Adolf Černý. 8. številka prinaša tole vsebino: Fr. Kvapil: U hrobu Julia Slowackého. L. Quis: Dva slovanští bárníci samoukové. Ad. Černý: Z písní Vojislava J. Ilijće. Z Maskvy (Letopiseč). Z Petrohradu (S.) Z okoli Kalisze (Niklot). Z Korutan (Fr. Svečan). Přehled literatur slovanských za rok 1898. (Pokračování). Ukrajinsko-rusinská (Dr. Ivan Franko). Lužickosrbská (Ad. Černý). Bulharská (Dr. A. Balan). Referáty a oznámení knih. Divadlo. Umění výtvarná. Rozhledy a zprávy.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 10. maja. Včeraj so imeli avstrijski ministri pred svojim odhodom iz Budimpešte sejo pri Goluchowskem.

Dunaj 10. maja. Danes ob 4. uri popoldne se snidejo vsi ministri na daljšo konferenco radi nagodbe z Ogersko.

Dunaj 10. maja. Avstrijski ministri so se vrnili iz Budimpešte. Konferenca obeh ministerstev radi nagodbe ni dosegla nobenega rezultata. Avstrijska vlada je zahtevala, ako se sprejme takozvana Széllöva formula, da se določi v bančnem vprašanju status quo samo do leta 1903, ne pa do 1910, kar zahteva ogerska vlada. V tem se nista mogli vladi zjediniti, in razšli sta se brez vspeha.

Dunaj 10. maja. „Neues Wiener Tagblatt“ poroča, da se je nameravana organizacija avstrijske železne industrije izjalovila, ker se je več fužin izreklo proti organizaciji.

Dunaj 10. maja. V restavraciji sredi ljudskega vrta se je primerila včeraj eksplozija, pri kateri so bile ranjene tri osebe.

Dunaj 10. maja. Včeraj popoldne so našli v Štefanski cerkvi pod klopjo v časopise zavito truplo mrtvega, prežgodaj rojenega otroka. Matere niso našli.

Budimpešta 10. maja. Opozicijski listi napadajo silno strastno avstrijske ministere, ker niso dosegla nova pogodbenega pogajanja nikakega uspeha. Zlasti „Pesti Naplo“ je upravljen besen v svojih naskokih na grofa Thuna, kateremu očita popolno nesposobnost.

Budimpešta 10. maja. V magnatski zbornici je bilo danes velikanško število poslušalcev, kajti znano je bilo, da bode govoril kardinal Vashary, ki se je izrekel za kurije, a pod pogojem, da se vlada zaveže, da ne bode posegala v delokrog cerkve. V istem smislu je govoril nadškof Samassa.

Narodno gospodarstvo.

— O. kr. ravnateljstvo državnih železnico naznanja, da je razpisana dobava za 905 met. centov olja za lokomotive, 275 met. centov olja za vozne osi, 2640 met. centov petroleja, 16 met. centov fluida, 80 met. centov masti za vozove, 750 met. centov surove vazeline, 23 met. centov terpenina za čas od 1. julija 1899 do 30. junija 1900. Ponudbe po predloženih vzorcih, vložititi je najkasneje do 30. majnika t. l. do 12. ure dopoldne pri zgoraj navedenem ravnateljstvu. Podrobnosti in pogoji so tam razvidni in se tudi na zahtevanje proti plačilu pošljejo.

— O. kr. trgovinsko ministerstvo naznanja, da je glasom poročila konzulata v Belgradu za monopolno oskrbnitvo razpisana dobava 10.000 skrinjic z dvema kanglicama. Podrobni pogoji se lahko v vsaki dan v ravnateljstvu državnega monopola v Belgradu pregledajo. Ponudbe je tja poslati do 27. maja t. l. 10 ure dopoldne.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu boleha-jočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštne povzetji razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 škatljici. 5 (59—6)

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhinje pri Igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Zemljišče vlož. št. 140, kat. obč. Gradiško predmestje v Ljubljani, cenjeno 21.991 gld. 75 kr, dne 15. maja v Ljubljani.

Posestvo vlož. št. 61, kat. obč. Butoraj, cenjeno 1219 gld. 50 in 35 gld., dne 16. maja v Črnomlju.

Posestvo vlož. št. 1044, kat. obč. Karlovske predmestje v Ljubljani, cenjeno 8300 gld. in 263 gld. 80 kr., in posestvo (hiša in vrt v Vodmatu št. 37, vlož. št. 84, kat. obč. sv. Petra predmestje v Ljubljani, cenjeno 2805 gld. in 63 gld., oba dne 16. maja v Ljubljani.

Nepremičnina vlož. št. 864, kat. obč. Marjerle, cenjena 40 gld., in nepremičnina vlož. št. 76, kat. obč. Dolenja Podgora, cenjena 20 gld., obe 17. maja v Črnomlju.

Dunajska borza

dne 10. maja 1899.			
Skupni državni dolg v notah.	101	gld. 15	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	gld. 60	kr.
Avstrijska zlatna renta	119	gld. 66	kr.
Avstrijska krona renta 4%	100	gld. 40	kr.
Ogorska zlatna renta 4%	119	gld. 55	kr.
Ogorska krona renta 4%	97	gld. 30	kr.
Avstro-ogorske bančne delnice	920	gld. 60	kr.
Kreditne delnice.	358	gld. 45	kr.
London vista	120	gld. 45	kr.
Nemški dr. bankovci za 100 mark	58	gld. 92 1/2	kr.
30 mark	11	gld. 77	kr.
20 frankov	9	gld. 55 1/2	kr.
Italijanski bankovci	44	gld. 75	kr.
C. kr. cekini	5	gld. 68	kr.

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Pod Trančo št. 2.

19 Veliko zalogo

klobukov

priporočila J. Soklič.

Najnižje cene.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16

V Trnovem

se priporočila sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vino.

19

Meteorološki poročila.

Vilna nad morjem 593.9 m. Srednji gradnji 750 m. nad.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Veterec	Nebo
9. zvečer	738.8	11.2	sr. j.ahod	akoro obl.
10. 7. jutraj	731.7	12.1	sr. j.ahod	oblačno
2. popol.	733.0	17.0	p. m. zah.	pol. obl.

Srednja večerajna temperatura 12.1°, normala: 13.2°.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prišernega sočutja, ki so nam od tolikih strani došli povodom smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma sina in brata, gospoda

Arturja Folakowskega

c. kr. veterinarskega koncipista

kakor za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za lepe poklonjene vence izrekamo s tem svojo najsernejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 9. maja 1899.

(898)

Žalujoči ostali.

Opičnogledališče

pod vodstvom ravnatelja Josipa Spinetto.

V četrtek, 11. maja

tri velike predstave

ob 1/4, 1/2, 3/4 popoldne in 8. uri zvečer.

Novo! Dresiran petelin. Novo!

Psi kot predice. Prasce kot topničar in druga nova predstavljanja.

Na splošno zahtevanje

koncem predstave velika pantomima opic pod naslovom:

Sodna dvorana opic

ali usmrtnice v ustrelnem, in na to pogreb. izvajajo psi in opice.

V petek 2 predstavi. (899)

Začetek ob polu 5. in 8. uri zvečer.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ausse, Ili, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Klein-Reifling v Linz, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Praga, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Praga, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Ili, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. jutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Gospodičina

blagajničarica in ob jednom izurjena prodajalka, želi vstopiti v službo v Ljubljani.

Naslov pove upravnitvo „Slovenskega Naroda“.

(899—3)

Serec

(Eisenschimmel) (894—1)

lepo raččen, 4 leta star, 16 1/2, pesti visok, se proda po primerni ceni.

Vidi se ga lahko v Virantovem hlevu.

Ces. avstrijski patent.

Kralj. ogerski patent.

Dr. Sanden-a

električni pas

je gotovo zdravilo za moško slabost, protin, revmatizem v vseh udih, nervoznost, nedejatek spanja in slasti, hripa in morfijsko bolezen, nevralgijo, histerične napade, bledico, ohromljenja, bolezn hrbtenca, krč, utripanje srca, naval krvi v glavo, omotico, ožnost, astma, šumenje v ušesih, mrzle roke in noge, močenje postelje, kožno bolezen, slabo dišečo sapo, koliko, zobobol, ženske bolezni. Tisoči ozdravljenih v vseh deželah dokazujejo veliki uspeh.

Cena komadu 1e 5 gld. (896—1)

Pri naročilu je naznaniti obsežek okolu pasu. Prospekti brezplačno. Pošilja:

M. Feith, Dunaj II, Taborstr. 11/B.

Brady-jeve kapljice za želodec

(prej Marijacejske kapljice za želodec)

prirejane v lekarni „pri ogerskem kralju“

Karla Brady-ja na Dunaju I., Fleischmarkt 1

obče izkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja in okrepuje želodec, če je prebava motena in sploh pri želodčnih bolečinah.

Cena steklenic . . . 40 novč.

Dvojna steklenica . 70 novč.

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in naj se zavrne vse kot nepravilne, ako nimajo te znamke in podpisa C. Brady.

Kapljice za želodec lekarnarja C. Bradyja

(prej Marijacejske kapljice za želodec)

so shranjene v rudihih nagubanih skatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti podpis C. Brady.

Deli so navedeni.

Kapljice za želodec se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

(1680-20)

A 79/99/1.

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče v Zatičini daje na znanje, da se bode v zapuščino zamlaga gospoda župnika **Stefana Jaklič-a** spadajoča premičnina, kakor:

živina (goveja in konji), prešiči, žito, pohištvo, obleka itd.

dne 16. maja 1899 popoldne ob 2. uri in prihodnje dni v **Št. Vidu** potem javne dražbe prodajala.

Kupno ceno je takoj plačati in kupljeno stvar prevzeti.

C. kr. okrajno sodišče v Zatičini

dne 8. maja 1899.

Hiša v Prulah št. 3

na oglu, tik Karlovske ceste, z lepimi stanovanji in prodajalno, z vrtom in velikim dvoriščem se radi bolezn proda.

Vpraša naj se istotam. (900—1)

Največje izber elegantnih solnčnikov

(635—8)

priporočila po najnižjih cenah

L. Mikusch

Mestni trg št. 15.

Odlikovan na razstavah: Velike Mežirice, Holešov, Prostějov, Prerov, Tišov, Humpole.

Potrebna in koristna darila za vsako priliko!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnenega, pavolnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporočila lastne tkalne izdelke na roko po zmernih cenah in najboljši kakovosti: celoplatneno domače in beleno platno vseh širskosti in finosti, platno za plahte do 240 cm., damaste: gradie, namizne prte in blago, obrisače, servijete, bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otirače, platnen in pavolnat kanefas, robce, bele in barvane, platnene, pavolnate in svilnate, inlet in angin za sipe, oksford, krizet, oblečni pralni sefir in šotake blago za damske obleke, platna: pavolnata, ruska, za zimnice, slannike, zastore itd, trilhe, šifon, floridas, kreton, piké, barbant, satin, brilantin itd., itd.

Ugodna darila (1953—48)

in potrebe za gospodinjstvo.

Lastni izdelek.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strokovnjak in samizdelovalec lahko najbolje poštezem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Naročeno blago pošilja se le po poštne povzetji.

Poseben oddelek za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld. so vedno v zalogi.

Pod Trančo št. 2.

19 Veliko zalogo

klobukov

priporočila J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 19

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporočila za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

19 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporočila svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprilprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16

V Trnovem

se priporočila sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vino.

19

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

19 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo valic njih isbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

19 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo valic njih isbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega svilnatega blaga

žrnega in barvastega za cele obleke in bluze, priporočila

Alozij Persohé

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Stanovanje

s 4 sobami v III. nadstropji hiše št. 1
v Šubičevih ulicah se odda s 1. avgustom.
Vpraša se pri g. Filipu Supančič-u,
Rimska cesta št. 16. (890-2)

Pristno domače žganje

staro slivovko, droženke in tre-
pinovko, fini brinjevec in borov-
ničevce kupite pri trdku

Kavčič & Lilleg

v Prešernovih ulicah. (21-107)

Hamburg-Newyork.

Prevažanje oseb

z brzimi parniki na dva vijaka
in rednimi poštami parniki na dva vijaka,
dalje prevažanje oseb

v vse kraje Zedinjenih držav Severne Amerike
Canado, Brazilijo, Argentinijsko,
Afriko itd.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

F. W. Graupenstein, Lipsko

glavni zastopnik. (446-6)

Za spomlad

priloga

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svoje bogato zalogo

steklenine, porcelana,
zrcal, šip itd.

posebno pa (608-19)

oprav za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatakem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovce).

Železniška postaja — pošta in brojar.

Analiza po dvornem svētniku profesorju
dr. Ludwigu l. 1894 58° C vroč vrelce, žvep-
ljeno mahovje, nedosogljivo v svojem delovanju
pri mišični skrni in kosteni v členkih, bo-
lezni v zgibih in otrpenju po vnetci in zlom-
ljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih
v kolki itd., ženskih boleznih, poitnih in tajnih
boleznih, kroničnih boleznih obisti, mehurnem
kataru, škrofeljnih, angeliški bolezni, kovnih
diskrazijah, n. pr. zastupljenju po živem sre-
bru ali svincoi itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na
jabolku, prsih, jetrih, v
želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto
odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.
Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti.
Stalna zdravila godba, katero oskrbujejo
člani orkestra zagreške kr. opere. Plesne
zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje
sleherni dan omnibus goste. Tudi so na raz-
polago posebni vozovi in se je zaradi istih
prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdrav-
nik doktor A. Longhino. — Prospekte in bro-
šure razpošilja zastoj in poštne prosto

(712-4) oskrbnitvo kopališča.

Velika prodajalna

oddaja se s 1. avgustom 1899
v hiši št. 6 Dunajska cesta.

Poizvedbe v pisarni dra. Alfonse
Mosche-ta. (896-1)

Št. 13.821.

(831-3)

Ustanova za invalide.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu
izpraznjene so

4 ustanove za kranjske invalide

vsaka po 31 gl. 50 kr. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo bivši
vojaki, ki so vsled vojaške službe za delo
nesposobni postali in so ubogi ter lepega
vedenja.

Prošnje z dokazili o starosti, ubožstvu,
lepem vedenju in pa o vojaškem službova-
nji vložiti je

do konca meseca maja letos

pri podpisnem mestnem magistratu ali pa
pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta

Ljubljane

dné 26. aprila 1899.



Birmanska darila!

Priporočam svojo bogato in največjo zalogo vsako-
vrstnih
zlatih, srebrnih in nikelnastih ur,
verižic, uhanov, zapestnic, ovratnih
verižic, prstanov itd.

po jako znižanih cenah.

Priporočam se ter uljudno vabim (783-5)

Geniki brezplačno
in franko.

Fr. Čuden

urar in trgovina z zlatino in srebrnino.

Vse novosti najceneje!

Moj pristni vinski destilat

(Cognac)

v steklenicah, izvorno napolnjenih, z jednim in dvema rdečima križema označenih,
se dobiva v renomirani špecerijski in delikatesni trgovini gosp.

J. C. Praunseiss-a

v Ljubljani, Glavni trg št. 19.

Janez Weisenbacher

vinski producent in izdelovalec cognaca

S.-Tarján.

(804-4)

Oddelek za sukna Kastner & Öhler, Gradec

razpošilja

(644-11)

štajerski in tirolski loden

135—140 cm širok, 135, 215, 240, 369 kr. m. Te kvalitete so preizkušeno dobre in so posebno pripravne za

praktična in elegantna oblačila.

Črno in modro česljano blago, kakor chevioti, v izbornih kakovostih od 2 glid
Modno blago, sukno za livreje in vozove itd. itd. le v najboljših kvalitetah.
Vzorci brezplačno in franko.

Akcijska zavarovalnica za
življenje in rente.

Allianz

Oddelek za
zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko
Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da
si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v za-
devi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter ime-
noval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2.617.773 kron.

L. 1897 se je na podlagi 1260 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1898—
1897 se je izplačalo 1.854.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev višje.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdrav-
niške preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobutnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev
preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj
ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela
zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5,0 obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je policia radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet
v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

**Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih
osob. — Zavarovanje otrok.** (668-5)

Zavarovanja do 2000 krom z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev višje po tarifi.

Prospekte in tarife razpošilja agencija na zahtevanje brez stroškov.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.



Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani (161-19)

Zaloga in pisarna.

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priloga po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

← Zaloga →

vsakovrstnih čopišev za pleskarje, sli-
karje in sidarje, štodilnega mazila za
hrastove podo, karbolinajez itd.
Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje
sebnih tal pod imenom „Epidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot prisnazo realno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode najboljše blago in kravate

prodaja

19

Alojzij Persché

Predškofijo, poleg mestne hiše.



Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 8

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopie in plaščev za gospe, nepremoč-
ljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorih in po najnižjih cenah
solidno in najhitreje izgotovljajo.



Mehanik Ivan Škerl

Opokarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 19

po najnižjih cenah.

Stekle in v to stroko

spadajoča popravila izvr-

šuje dobro in cenó.

Vasja narčila se lahko iznajdejo.



Klobuke

najnovejši fačone

priloga po nizki ceni

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu.

19

Nemeblovana (893-1)
mesečna soba
s posebnim vhom, jako prostorna, pri-
pravna za kako društvo, se odda.
Vpraša se pri g. Engelbertu Fran-
chetti-ju, brivcu, Jurčičev trg št. 3.

Bogato zalogo vsakovrstnih
(814-4)
palic kakor tudi **pasov**
za gospe in gospode ima po nizki ceni
Ivan Kordik
Ljubljana, Prešernove ulice 10-14.

Mehanični mlin
na valčke
se odda za več let v najem.
Zmleti se more do 100 vagonov pše-
nice na leto, kar se lahko dokaže. (878-2)
Mlin je četrt ure od mesta Ljubljane
in šele pred 12 leti na novo opravljen.
Natančneje se poizve pri posestniku
Jakobu Travnu
na Glincah pri Ljubljani.

Ivan Kordik
Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14
priporoča svojo bogato zalogo
jedilne priprave
nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla,
alpe ali alpeke-srebra priv. dunajske to-
varne „W. Bachmann & Comp.“.
Na izbero so tudi
žlice iz alpeke, 12 kom. od gld. 4-30 naprej.
žličice „ „ 12 „ „ 2-20 „
Namizni svečniki
iz alpeke, čisto bele kovine, 2-
par 21 cm visokih gld. 2-30,
„ 23 „ „ 2-30,
„ 25 „ „ 2-40.
Prav cenó se dobé noži in vilice z roženim
(599-15) ali koščenim ročajem.

Ker se sezija koncu
bliža, prodajana ose
konfekcijske
(767-6) **předmete**
po sdatno snižanej ceni.
Gričar & Mejač
Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Dirkališče slov. biciklistov.
Od sobote 13. do vključno ponedeljka 22. maja t. l.
Vas Šilukov iz Sudana.
Moški, ženske in otroci.
Izvajanja njihovih domačih šeg in navađ ob 3., 4., 5. uri
popoldne in ob 6., 7. in 8. uri zvečer.
Odprto od 10. ure popoldne do mraka. (897-1)
Vstopnina 30 kr. Vojaki do narednika ter otroci 15 kr.

Štev. 998. **Razglas.** (844-3)
Na mestu podrtega deželnega dvorca na Kongresnem trgu v Ljubljani se bo zgradil
nov deželni dvorec.
Dotična dela in dobave so nastopno proračunjene:
1.) Kopanje tal in zidarsko delo okroglo 152.300 gld.
2.) tesarsko delo okroglo „ 13.600 gld.
3.) kleparsko delo „ 13.000 gld.
4.) krovsko delo „ 6.300 gld.
5.) kamnoseško delo „ 28.000 gld.
6.) kiparsko delo „ 34.000 gld.
7.) potrebno železje „ 22.100 gld.
8.) mizarsko delo „ 29.600 gld.
9.) ključavničarsko delo „ 13.000 gld.
10.) steklarsko delo „ 4.900 gld.
11.) pleskarsko delo „ 4.750 gld.
12.) lončarsko delo „ 2.300 gld.
Ta dela se bodo oddala potom javne konkurence ter se dotične ponudbe spreje-
majo pri podpisnem deželnem odboru
do dne 27. maja 1899. l. do 12. ure dopoldne.
Vsa natančnejša določila glede ponudeb oddaje in izvršitve dela, se zvedo pri
stavbnem uradu in so izkazni posameznih del ter načrti v navadnih uradnih urah na raz-
gled v pisarni deželnega stavbnega urada, Turjaški trg št. 4, II. nadstropje; kjer se do-
bivajo tudi proti vplačilu tiskarskih stroškov.
Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 1. maja 1899. l.

Izmej najfinejših
toaletnih mil
najcenejše in
najmilejše.
Za umivanje porabno
za
dame
kakor tudi kot
milo za otroke
jako priporočljivo.
Doeringovo
SOVO. (444-10)
Povsod na prodaj
po 30 kr.

Zaloga
biciklov!
BRENNABOR
Najboljše vrste kolesa
tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Johann Puch, Monarch, Bren-
nabor in dr.) priporoča podpisane
po kolikor mogoče nizkih cenah.
Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno,
solidno in po ceni izvrševala.
Cenike razpošilja na zahtevo.
(402-10)
Z velepospovanjem
A. PUTRICH.
Dunajska cesta št. 5.
Istotam tudi mehanična delavnica.
Vežbališče na Dunajski cesti na vrtu stare bolnice.

Zahvale.
Spoštovani gospod!
Zahvaljujem Vas, da ste
mi poslali tako izvrstno
zdravilo proti kašlju in
prsobolju. Porabil sem je-
dno steklenico trpotčevega
soka, pa sta mi kašelj in
prsobol skoraj prestala. Po-
šljite mi takoj še 3 stekle-
nice Vašega izvrstnega tr-
potčevega soka in 2 zavoja
čaja proti kašlju.
Z velepospovanjem
V Divači, 19. oktobra 1897.
Vaš zahvalni
Jakob Suppan.
Trpotčev sok (Spitz-
wegerich-Saft), ki tako izvrstno
deluje proti kašlju, prsoboli, hri-
pavosti, težkemu dihanju in proti
starim boleznim, dobiva se vedno
svet v lekarni k Zrinjskemu, H.
Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg 20.
Naj vsakdo pazi na zaščitni
znak, ker samo oni trpotčev sok
je iz moje lekarne, ki ima na ste-
klenici sliko Nikole Šubića
Zrinjskega, bana hrvatskega.
Cena steklenice trpotčevega soka
s točnim navodilom 75 novč.
S trpotčevim sokom je dobro
rabiti tudi gorski čaj proti kašlju.
Cena 1 zavoj gorskega čaja
proti kašlju s točnim navodilom
35 novč.
Jedno in drugo pošilja se vsaki
dan po poštne povzetju. Kdor de-
nar naprej pošlje, naj za vožni
list in kiščico priračuni 20 novč.
Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.
Cenjen gospod lekarničar!
Pred kratkim časom na-
ročil sem pri Vas jedno ste-
klenico krepilnih švedskih
kapljic; iste so meni in
mojim znancem tako dobro
delevala, da se moram vam
na tem dobrem zdravilu
najbolje zahvaliti. Izvo-
lite mi za moje znance še
tri steklenice po 80 novč.
s poštne povzetjem po-
slati.
Modruš, 26. maja 1898.
S spoštovanjem
Vid Zantič.
Prave švedske kre-
pilne kapljice delujejo
izvrstno proti vsem žlednim bo-
leznim, popravljajo prebavo, čis-
tijo kri, okrepejo želodec. Te
kapljice ozdravijo vse bolezni že-
lodca in čreva, a dobi se dober tek.
Paziti je treba na zaščitni
znak, ker samo one švedske kre-
pilne kapljice so iz moje lekarne,
ki imajo na steklenici sliko
Nikole Šubića Zrinjskega,
bana hrvatskega.
Cena 1 stekl. švedskih kre-
pilnih kapljic s točnim navodilom
80 novč.
Pošilja se vsaki dan s pošt-
nim povzetjem.
Kdor denar naprej pošlje, naj
za vožni list in kiščico priračuni
20 novč.
Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.
Naročbe, ki iznašajo 5 gld.
in več, se pošiljajo franko.
Zahvale.
Velepospovanjeni gospod!
Moja žena ležala je tri
mesece vled trganja in
kostiboli. Čim je začela
upotrebljevati Vaše „ma-
zilo proti kostiboli“, vstala
je tretji dan, danes pa,
hvala bodi Bogu, hodí. Za-
hvaljujoč se vam za to iz-
redno mazilo, ostajem
V Strmcu pri Stubici,
dne 22. aprila 1898.
sluga pokoren
Bartol Lisički.
**Mazilo proti kosto-
boli (Fluid)** je jako dobro
zdravilo proti trganju in kalamu
v kosteh, revmatizmu, bolečinam
v krčkah, proti prehlajenju pri
prepihu i. t. d. Mazilo ojači iz-
mučene žile, ter krepí starce,
kateri trpé na slabosti nog.
Vsaka steklenica mora biti
previdena z zaščitnim znakom,
to je s sliko Nikole Šu-
bića Zrinjskega, bana hrvat-
skega, ker samo ono mazilo je
iz moje lekarne, ki nosi ta za-
ščitni znak.
Cena jedni steklenici mazila
proti kostoboli s točnim navodilom
75 novč.
Vsaki dan se razpošilja s pošt-
nim povzetjem.
Kdor denar naprej pošlje, naj
za vožni list in kiščico priračuni
20 novč. (1583-32)
Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

F. Cassermann
krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme
in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močiljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.
Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse sraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov. 19

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinejše
kvalitete po nizkih
cenah.
Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 19
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Fran Kaiser
puškar
prodajalec biciklov
iz prvih tovarn 19
Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.
Najboljše urejena delavnica za po-
pravljanje biciklov in šivalnih strojev.

• Vzroci na zahtevanje poštne prosto. •
S tem uljudno naznanjam slav.
p. n. občinstvu, da je moja trgovina
s suknom založena z najnovejšim
blagom
za pomladansko
in letno sezono.
Imam tudi največjo zalogo Krenner-
jevega blaga iz Škofje loke, domač
izdelek najboljše vrste.
Priporočam se slav. p. n. občin-
stvu za mnogobrojen obisk
z velepospovanjem 19
Hugo Ihl.
Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Trgovski pomočnik

vešč specerijske in železninske trgovine,
išče službe.

Ponudbe pod „trgovski pomočnik“
na upravnishvo „Slov. Naroda“. (876-2)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi

priznana izborna, bolešine tolažeča
mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva
v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to
splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo var-
stveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve le-
karnice in sprejme naj se iz opreznosti
le take steklenice kot pristne, ki
imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi. (1668-33)



Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske
tarife za 25% znižane.

Zdravišče

Krapinske Toplice

na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Kra-
pinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje,
so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do
35° R. gorke akrototerme, ki eminentno upli-
vajo proti protinu, mišični in členski revmi, in
njih posledičnim boleznim, pri iskl. nevralgiji,
kožnih boleznih in ranah, kronični Brightljevi
boleznji, otrpnenju, kroničnem materničnem vnetju,
eksdudatu peritenealnih vezin. Velike bazinske,
polne, separatne kopeli, kopeli v mramornatih
banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene potil-
nice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna
gimnastika. Udobna stanovanja, dobre in ne drage
gostilne; stalna topliška godba. Obširni senčni
sprehodi itd. Od 1. maja vozijo slednji dan omni-
busi v Zabok in Polčane. Kopališki zdravnik dr.
Ed. Mal. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah.
Prospekte in poročila pošilja

(758-4)

kopališko ravnateljstvo.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s štriletnim jamstvom in
goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za
smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s
simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit.
biserom za gospode ali dame, 1, ducata platne-
nih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 prak-
tični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1
fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako
elegančna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna
garnitura, obstoječa iz manjših, zavratniških
in naprsnih gumbov s patentovano zaponjo, 1 krasno
toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še
nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neob-
hodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še
kratak čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike,
ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter
se neugajajoča brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštnem povzetju ali
ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo šte. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako
fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (859-2)

V industrijskem kraju blizu Ljubljane
se odda

prodajalnica

z opravo takoj v najem. — Ravno tako
se odda

gostilna

z opravo in vrhom, kegljiščem, hlevi in
skladiščem. — Poizvé se v upravnishvu
„Slov. Naroda“. (883-2)

Gotovo pomagajo

splošno priznane (1650-12)

Kaiser-jeve

karamele iz poprove mete

pri pomurjanju teka, sledočnih bole-
činah in slabem, pokvarjenem želedecu.
Pristno v zavojčkih po 20 kr. se dobivajo v le-
karni „pri zlatem levu“ pri železnem mostu
in pri U. pl. Trakecy-ju v Ljubljani.



Moerathon

je mešanica sušenih, duhtelih zelišč za tobak v
pipe in cigarete.

Ob samo jedenkratnem poskusu se kadilec prepriča, da mu je to zelišče
neobhodno potrebno.

E-dino zdravo in prijetno kajenje, čemur boče vsak kadilec pritrtil.

R-adi njegove izvrstnosti zdravniško priporočeno. (765-5)

A-ko se vzame na 6 delov pipnega tobaka ali na 4 dele cigaretnega
tobaka 1 del Moerathona, je baš prav.

T-ako mešan tobak izgubi svoje pekoče in skeleče svojstvo.

H-udo škodljivi učinki nikotina na želodec se paralizujejo.

O-iginalen zavoj à 30 kr., zavoji za poskušnjo 10 kr. Posebno
rezanje in zavijanje za pipni in cigaretni tobak.

N- a vsakem zavoju je otročja glava kot varstvena znamka. To
znači pristnost.

Pošiljatev za poskušnjo: 10 zavojev franco v vsako mesto po po-
vzetju gld. 1.26 po izdelovalstvu Theod. Moerath-u v Gradcu, med.
drogerija „pri bobru“. — Za preprodajalce lep dobiček.

Glavna zaloga v Ljubljani: J. Fettauer, drogerija.

Primerna birmanska darila!



Kdor želi kupiti za birmansko darilo ne samo cenó,
temveč tudi dobro in natančno regulirano žepno
uro, obrne naj se do trdke (821-2)

Janko Klopčič

prodaja raznovrstnih zlatih, srebrnih, nikelnastih
in jeklenih žepnih ur, zlatnine in srebrnine

Prešernove ulice št. 4.

Žepne ure za dečke in deklice od 5 gld. naprej.

F.P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke

zarezane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudeče in črne, z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitenga železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!!

(672-6)

Vaše blagorodje!

Usojamo se Vam naznaniti, da je v Celji (Štajersko)
zalogo in samoprodajo našega piva prevzel

gospod Aleksander Hilty

in prosimo, da blagovolite njemu pošiljati svoja čestita
naročila, ter zagotovljamo najhitrejšo in najsolidnejšo
postrežbo. Istotako se naročila iz Ljubljane in s Kranj-
skega sploh rado voljno izvrš.

Z velespoštovanjem

(884-2)

Kneza Schwarzenberga pivovarna

v Treboňu (Wittingau) na Češkem.

Prodajamo sedaj

„samo“

na Sv. Petra obrežji, poleg kavarne Valvazor

vse manufakturne predmete

jako poceni.

Ostanki se nadalje prodajajo, dokler traja zaloga.

(872-3)

S spoštovanjem

Konrad Schumi & Co.

„pri novi tovarni“.